

**Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích**  
**Filozofická fakulta**  
**Ústav věd o umění a kultuře**

## **POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE**

Autor práce a studijní obor: **Bc. Tereza Malíková**, Dějiny umění a vizuální studia

Název práce: ***Vybrané památky pozdně gotické sakrální architektury jižní Moravy v uměleckohistorických souvislostech***

Vedoucí práce: Mgr. Hynek Látal, Ph.D.

### **Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:**

Diplomová práce Terezy Malíkové s na první pohled velmi obecnými názvem představuje v první řadě pokračování jejího úsilí o poznání poutního kostela sv. Wolfganga v Hnanicích, které započala ve své bakalářské práci. Úvodem považuji za nutné doplnit, že autorčiny možnosti poznání památek na rakouské straně hranice byly bohužel zpočátku silně omezeny restrikcemi, spjatými s koronavirovým onemocněním. Zatímco v bakalářské práci autorka shrnula a revidovala poznání o samotném hnanickém kostele, v diplomové práci si vytyčila za cíl prověřit předchozími autory navrhované slohové souvislosti jeho architektury a sochařské výzdoby s ostatními sakrálními památkami jižní Moravy i Dolních Rakous. Protože autorka nemohla přesně vědět, na jaká místa ji bádání zavede, byl zvolen právě zmíněný široce založený název.

Dovolím si ještě jednu úvodní obecně laděnou úvahu k problematice předkládané kvalifikační práce. Při pročítání její definitivní podoby a zvažování, jak celek okomentovat a ohodnotit, jsem si znovu uvědomil, jak velké rezervy mají dějiny umění ve své metodologii, pokud se nezabývají těmi nejvýznamnějšími a dlouhodobě opečovávanými uměleckými díly a zároveň se ptají po něčem tak abstraktním, jako jsou například „slohové souvislosti“, i když tak konkrétně naštěstí název posuzované práce zvolen nebyl. Také z toho důvodu mi právě pro diskutovanou dobu kolem a po roce 1500 připadá čím dál tím podstatnější pokoušet se nikoliv o lidsky téměř nemožné zmapování a roztřídění jednotlivých forem a jejich filiací – protože formální jazyk té doby je víceméně sjednocený – ale o vytvoření co nejrealističtějšího typového modelu práce jednotlivců a skupin na stavebních, případně jiných dílech té doby. Začínám tak vlastně raději s hodnocením těch částí předkládané diplomové práce, které považuji za metodologicky podnětné a vystupující mimo rámec klasických „školských“ dějin umění. Když o tom nyní uvažuji, možná je mohla

autorka ve struktuře celku předsadit před medailony jednotlivých vybraných staveb. Jedná se o poslední dvě kapitoly *Zadavatelé a stavitelé* a *Dunaj jako komunikační cesta*, v nichž zasazuje probírané jednotlivosti do shrnujícího společensko-geografického rámce a činí tak s užším zaměřením na zvolenou oblast. Na druhou stranu se ukazuje, že by autorka potřebovala přeci jen prostor pro větší ponor do konkrétních studií z obecné historie, historické antropologie či hist. geografie a že zkrátka tzv. středověkáři to mají v lecčem přeci jen náročnější, protože se pokoušejí v mnoha případech mozaiku okolností, za nichž dochované dílo vzniklo, složit z příliš mnoha příliš malých střípků toho, co je zjistitelné.

Kapitoly o jednotlivých zvolených stavbách, které dle autorčiných východisek souvisí svou architekturou či sochařskou výzdobou s hnanickým kostelem právě dokládají, jak náročné, a nakonec možná dost subjektivní, i když vycházející z dosavadních názorů, je právě vytváření formálních a tím i odvozovaných autorských souvislostí mezi stavbami převážně spíše lokálního významu, případně s ne zcela jednoznačným rukopisem. Protože v jednotlivých kapitolách autorka někdy vedle stavebních forem porovnává i sochařskou složku, dotýká se mimochodem zcela aktuální otázky provázanosti architektonické a sochařské tvorby u pozdně středověkých mistrů.

Z hlediska výsledků a shrnutí autorčiných úvah považuji za nejzdařilejší závěr textu, neboť v něm projevuje pochopení složité provázanosti relativně blízko položených větších či menších hutí, a tím umožněné školení a mobilitu velkého množství pracovních sil, z čehož vyplývají výše zmíněné těžkosti při touze určit jedinou filiaci forem. Správně zde také připomíná realitě blízké změny mistrů a jejich koncepcí vzhledem k dlouhým stavebním fázím většiny městských i venkovských staveb. Jedinou závažnou výtku jsem si nechal až na závěr posudku, a sice že autorka se měla mnohem důsledněji vyrovnat s názory a závěry diplomové práce Jakuba Kříže o hnanickém kostele, která byla obhájena v roce 2021 na FF MU v Brně, a proto jsme o ní při zadání neměli tušení. Myslím, že by tak vznikl zajímavý virtuální dialog, a navíc by autorka předkládané práce byla silněji motivována k hledání nových přístupů a náhledů na své téma.

Diplomová práce Terezy Malíkové splňuje obecně kladené požadavky, takže ji **doporučuji k obhajobě** a zároveň u ní očekávám zajímavou debatu.

**Navrhovaná klasifikace: velmi dobře**

podpis vedoucího práce

V Českých Budějovicích dne 3. června 2023

|                    |         |             |       |             |
|--------------------|---------|-------------|-------|-------------|
| Stupeň klasifikace | výborně | velmi dobře | dobře | nevyhověl/a |
|--------------------|---------|-------------|-------|-------------|